

PLZEŇ V RYTMU (STŘEDOŠKOLSKÉHO) OBRÁBĚNÍ

Druhý dubnový čtvrtek se v západočeské metropoli konal druhý ročník Dne obrábění pro střední školy na ZČU v Plzni – a podle vyjádření účastníků i organizátorů proběhl úspěšně.

- 1** **Vzdělávací akce** pro středoškoláky byla zaměřena na práci s elektronickým katalogem nástrojů firmy ISCAR a jeho pomoci při obráběcích postupech.
- 2** **Profesoři i studenti** hodnotili akci jako velmi prospěšnou.
- 3** **Po prezentaci probudil** online kvíz u studentů velmi soutěživého ducha.
- 4** **V praktické části** se účastníci seznámili s operacemi frézování nástroji ISCAR pod taktovkou Aleše Dobrého.
- 5** **Po každé zajímavé dráze** nástroje při soustružení mohli v testu různých podmínek studenti srovnávat soustružené povrchy mezi sebou.
- 6** **Poslední praktickou ukázkou** bylo seznámení s výukovým strojem z dílny SolidVision.

Na akci, kterou ve spolupráci s Fakultou strojní Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) a firmou SolidVision připravilo české zastoupení společnosti ISCAR, se 11. dubna sešlo na 50 studentů a vyučujících ze středních škol.

Zúčastnily se jí:

- Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov
- SOU Domažlice
- VOŠ a SPŠE Plzeň
- SPŠ strojní a stavební Tábor
- SOŠ a SOU řemesel Kutná Hora
- VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice

Pro účastníky organizátoři připravili hodnotný program zaměřený na podporu popularizace technického školství a zejména strojírenských oborů, aby pomohli řešit výrobním

podnikům problém nedostatku kvalifikovaných pracovníků a jejich kvalitní přípravy, který se přímo týká oblasti technického školství.

S výběrem správného nástroje pomůže aplikace

Zástupci firmy ISCAR představili základy práce s elektronickým katalogem, jeho možnosti i jak vytvářet sestavy nástrojů. Ukázali také nástroje ISCAR v praxi na CNC strojích

Akce má za úkol přispět k profesnímu rozvoji studentů a inspiraci pro budoucí kariéru ve strojírenství.

ZČU, aby studenti získali i praktické znalosti. Elektronický katalog umožňuje pohodlně vybrat vhodný nástroj na příslušnou aplikaci, může efektivně pomoci při tvorbě technologií i výrobních postupů, které se studenti na škole učí. S využitím mobilní aplikace nebo na počítači lze pomocí různých filtrů nastavovat možnosti výpočtů, využití 2D/3D modelů, simulací, konfigurace různých sestav, kombinace řezných destiček v závislosti na požadovaném druhu obrábění a použitým typu stroje, upínání a řadu dalších volitelných parametrů (zapichování, upichování, rozměr obrobku atd.). Na základě zadaných parametrů, které systém analyzuje a vyhodnotí, nabídne následně doporučení pro výběr nástroje i nastavení řezných podmínek – řezné rychlosti, doporučené posuvy apod. Tyto informace lze poté zadat do CAMu a použít při generování programu. Po zadání příslušných informací

aplikace umožní pouhým stiskem tlačítka vytvořit optimální sestavu, kterou lze stáhnout a uložit ve formátu STEP, nahrát do CAM systému či uložit do cloudu, kde je pak kdykoli k dispozici pro případnou pozdější potřebu.

Studenti si pak mohli ověřit probranou tematiku s elektronickým katalogem nástrojů i v online kvízu, který pro ně ISCAR připravil formou otázek s výběrem správné odpovědi ze třech možností.

Například: V jakém formátu elektronický katalog exportuje 3D modely sestav připravené pro CAD/CAM systémy? Z navržených řešení (STEP, DWG, JPG) zvolila správnou odpověď více než polovina (54 %) studentů. Nebo: Jakou online aplikaci použijete pro doporuče-

denti připravené příručky s přesně vyobrazenými a popsanými operacemi, včetně všech použitých nástrojů a aplikovaných řezných parametrů. Příručka jim pomohla se přesně orientovat v aktuálně prováděných operacích, ale umožní jim se k semináři kdykoli vrátit, pokud budou potřebovat.

Na lineárním 5osém obráběcím centru DMU 40 eVo Linear z produkce DMG Mori mohla každá ze skupinek sledovat různé frézovací a vrtací operace. Obráběla se rovinná plocha, průměr a tři obecné plochy za použití různých nástrojů (destičkové i monolitní) a technologií obrábění vč. ukázky metody trochoidního obrábění i-machining generované v systému SolidCAM. Ukázku detailně

Výukový obráběcí stroj

Pro moderní strojírenskou výuku a její zkvalitnění s ohledem na praxi už úspěšně vznikají i speciální výukové stroje, jak dokumentuje příklad zařízení firmy SolidVision, která na akci tento systém a jeho historii rovněž představila.

Na výukovém stroji si studenti mohou bezpečně vyzkoušet své programy, které vytvořili, a zároveň se v praxi setkají se seřizováním stroje, a co to obnáší. Podobně se seznamují s roboty, zejména nyní populárními koboty a jejich možnostmi a obsluhou. Stroj s 24 tis. ot./min a jezdovou rychlostí 10 m/s je unikátní v tom, že byl na míru vytvořen podle požadavků ZČU a komunikuje s kobotem, o který může být rozšířen.

S tímto unikátním strojem získali jeho čeští tvůrci dokonce první cenu v mezinárodní soutěži Siemens NC Worlds v kategorii nejlepší 5osý obráběcí stroj pro vzdělávací sféru. Dosahuje téměř parametrové kvality produkčních strojů (od nichž se liší kromě kompaktních rozměrů např. slabším, byť vysokootáčkovým vřetenem s nižším výkonem a kroutícím momentem a vůlí na převodovce, která je rovněž uzpůsobena posláním daného zařízení). Stroj je nabízen se širokým spektrem doplňků a příslušenství včetně nástrojů ISCAR, jehož nástrojová

ní vhodného nástroje a jeho řezných parametrů? Tady to byla „plichta“, neboť přesně 50 % zvolilo správně aplikaci ITA a druhá polovina se nechala natchytat odpovědi e-shop ISCAR. Mezi otázkami nemohla chybět zálužnost v podobě chytáku, kde lze najít elektronický katalog nástrojů ISCAR (na stránkách Alzy, Zalanda nebo ISCAR), čemuž se studenti zasmáli, ale správné řešení nezvolilo 100 % z nich, jak se dalo očekávat, ale „jen“ 94 %.

Bylo vidět, že kvíz studenti zaujal a užívali si jej, někteří se spolu radili nad odpovědi, jiní rychle dohledávali správné řešení na internetu. Ale všechny to bavilo.

Jednou vidět je lepší, než desetkrát číst

Poté se studenti, rozdělení na tři skupiny, odebrali k praktickým ukázkám frézování, soustružení a seznámení se s výukovým obráběcím strojem. K tomuto účelu měli stu-

okomentoval Ing. Aleš Dobrý, ISCAR manager pro letecký průmysl, který obě ukázky obrábění pro studenty připravil.

Mezitím druhá skupina sledovala soustružnické operace na stroji CTX Beta 1250 TC s ultrakompaktním vřetenem s až 20 000 ot./min. Stroj umožňuje šestistranné kompletní obrábění pomocí hlavního vřetená. Předvádějíci ukazoval test podmínek soustružení, tzn., že po každé zajímavé dráze si studenti mohli osahat soustruženou plochu a srovnávat povrchy mezi sebou. Ukázky zahrnovaly různé posuvy, řezné rychlosti dvěma nástroji, nebo i jiný směr soustružení. Do soustruženého obrobku se poté vrtaly otvory do válcové ale i do šikmé plochy. Na závěr ukázky přišla demonstrace zapichování s různými hodnotami posuvů, aby bylo jasné, jak řezné parametry ovlivňují správnou tvorbu třísky.

sada byla se zmíněným strojem už od jeho prvopočátků.

„Byla to skvělá příležitost pro studenty i učitele, aby si rozšířili své znalosti a získali představu o tom, jak se moderní nástroje a technologie uplatňují v praxi. Doufáme, že tato vzdělávací akce přispěla k jejich profesnímu rozvoji a inspiraci pro budoucí kariéru ve strojírenství. Poděkování proto patří také všem učitelům, kteří mají zájem, aby jejich studenti měli nejnovější informace, viděli a poznali více, než nabízejí možnosti jejich školy a požadují školní osnovy, poznali špičky v oboru, a pomohli svým svěřencům ve zdárném startu jejich strojařské kariéry,“ komentoval druhý ročník Dne obrábění pro střední školy na ZČU v Plzni Martin Horváth, marketingový manažer ISCAR ČR. ■

Petr Kostolník